Eiropas Parlaments
2019-2024

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2023)0460

Turpmāka uzņēmumu nodokļu jomas noteikumu reforma

Eiropas Parlamenta 2023. gada 12. decembra rezolūcija par turpmāku uzņēmumu nodokļu jomas noteikumu reformu (2022/2146(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīvu 2003/49/EK par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic asociēti uzņēmumi dažādās dalībvalstīs[1] (Procentu un honorāru maksājumu direktīva),

– ņemot vērā Padomes 2011. gada 30. novembra Direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs[2] (Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīva),

– ņemot vērā Padomes 2016. gada 12. jūlija Direktīvu (ES) 2016/1164, ar ko paredz noteikumus tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību[3] (Nodokļu apiešanas novēršanas direktīva I jeb *ATAD I*), un Padomes 2017. gada 29. maija Direktīvu (ES) 2017/952, ar ko attiecībā uz hibrīdneatbilstībām ar trešām valstīm groza Direktīvu (ES) 2016/1164[4] (*ATAD II*),

– ņemot vērā Padomes 2011. gada 15. februāra Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK[5] (Direktīva par administratīvu sadarbību nodokļu jomā jeb *DAC 1*), Padomes 2014. gada 9. decembra Direktīvu 2014/107/ES, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā[6]

---

1 OV L 157, 26.6.2003., 49. lpp.
2 OV L 345, 29.12.2011., 8. lpp.
3 OV L 193, 19.7.2016., 1. lpp.
4 OV L 144, 7.6.2017., 1. lpp.
5 OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.
6 OV L 359, 16.12.2014., 1. lpp.

(*DAC 2*), Padomes 2015. gada 8. decembra Direktīvu (ES) 2015/2376, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā[1] (*DAC 3*), Padomes 2016. gada 25. maija Direktīvu (ES) 2016/881, ar ko Direktīvu 2011/16/ES groza attiecībā uz obligātu automātisku informācijas apmaiņu nodokļu jomā[2] (*DAC 4*), Padomes 2016. gada 6. decembra Direktīvu (ES) 2016/2258, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz nodokļu iestāžu piekļuvi informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu[3] (*DAC 5*), Padomes 2018. gada 25. maija Direktīvu (ES) 2018/822, ar ko attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES[4] (*DAC 6*), un Padomes 2021. gada 22. marta Direktīvu (ES) 2021/514, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā[5] (*DAC 7*),

– ņemot vērā Padomes 2017. gada 10. oktobra Direktīvu (ES) 2017/1852 par nodokļu strīdu izšķiršanas mehānismiem Eiropas Savienībā[6] (Direktīva par strīdu izšķiršanu ES),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. novembra Direktīvu (ES) 2021/2101, ar ko Direktīvu 2013/34/ES groza attiecībā uz ienākuma nodokļa informācijas atklāšanu, ko veic konkrēti uzņēmumi un filiāles[7] (Direktīva par publisku pārskatu sniegšanu par katru valsti),

– ņemot vērā Padomes 2022. gada 14. decembra Direktīvu (ES) 2022/2523 par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā[8] (Otrā pīlāra direktīva),

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumus, kas vēl jāpieņem, it īpaši par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (COM(2016)0685), kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (COM(2016)0683) un nodokļu uzlikšanas pasākumu kopumu digitālajā ekonomikā (COM(2018)0147 un COM(2018)0148), kā arī Parlamenta nostājas par šiem priekšlikumiem,

---

1 OV L 332, 18.12.2015., 1. lpp.
2 OV L 146, 3.6.2016., 8. lpp.
3 OV L 342, 16.12.2016., 1. lpp.
4 OV L 139, 5.6.2018., 1. lpp.
5 OV L 104, 25.3.2021., 1. lpp.
6 OV L 265, 14.10.2017., 1. lpp.
7 OV L 429, 1.12.2021., 1. lpp.
8 OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp.

– ņemot vērā Komisijas 2019. gada 15. janvāra paziņojumu “Virzība uz efektīvāku un demokrātiskāku lēmumu pieņemšanu ES nodokļu politikā”[1],

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. jūlija paziņojumu “Rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju” (COM(2020)0312),

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. maija paziņojumu “Uzņēmējdarbības nodokļi 21. gadsimtā” (COM(2021)0251),

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 22. decembra paziņojumu “Jaunās paaudzes pašu resursi ES budžetam”[2] ,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 22. decembra priekšlikumu Padomes direktīvai par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām Savienībā (COM(2021)0823), kā arī Parlamenta nostāju par šo priekšlikumu[3],

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 20. jūnija paziņojumu “Pielāgotu pasākumu kopums attiecībā uz nākamās paaudzes pašu resursiem”[4],

– ņemot vērā Ekonomikas un finanšu padomes 2022. gada 6. decembra sanāksmes secinājumus,

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada janvāra pētījumu *Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement: final report* (Nodokļu saistību izpildes izmaksas MVU — atjauninājums un papildinājums: galīgais ziņojums),

– ņemot vērā ziņojumu par Konferences par Eiropas nākotni galīgajiem rezultātiem un Eiropas Parlamenta 2022. gada 4. maija rezolūciju par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar konferences par Eiropas nākotni secinājumiem[5],

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada 11. maija priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko paredz noteikumus par atvieglojumu tādu stimulu samazināšanai, kas sekmē parādsaistību uzņemšanos, un par procentu atskaitāmības ierobežošanu uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām (COM(2022)0216),

– ņemot vērā Padomes 2022. gada 6. oktobra Regulu (ES) 2022/1854 par ārkārtas intervenci augsto enerģijas cenu problēmas risināšanai,

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada 13. oktobra aicinājumu sniegt atsauksmes ietekmes izvērtēšanai attiecībā uz priekšlikumu Padomes

---

1 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/IP_19_225.
2 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/ip_21_7025.
3 OV C 479, 16.12.2022., 89. lpp.
4 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/ip_23_3328.
5 OV C 465, 6.12.2022., 109. lpp.

direktīvai par uzņēmējdarbību Eiropā: satvars ienākumu aplikšanai ar nodokli (*BEFIT*),

– ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas runu par gatavošanos Eiropadomes 2022. gada 20. un 21. oktobra sanāksmei, ko viņa teica Eiropas Parlamenta plenārsēdē 2022. gada 19. oktobrī,

– ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas runu par stāvokli Savienībā, ko viņa teica Eiropas Parlamenta plenārsēdē 2022. gada septembrī,

– ņemot vērā Eiropas pusgada ietvaros sagatavotos Komisijas 2023. gada ziņojumus par katru valsti,

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 16. marta paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada" (COM(2023)0168),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada ziņojumu par nodokļu uzlikšanu[1],

– ņemot vērā Eiropadomes 2023. gada 23. marta secinājumus,

– ņemot vērā 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu (tostarp Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu)[2],

– ņemot vērā 2022. gada 15. februāra rezolūciju par valstu nodokļu reformu ietekmi uz ES ekonomiku[3],

– ņemot vērā 2022. gada 10. marta rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par taisnīgāku un vienkāršāku nodokļu sistēmu atveseļošanas stratēģijas atbalstam (EP turpmākie pasākumi saistībā ar Komisijas jūlijā pieņemto rīcības plānu un 25 iniciatīvām PVN, uzņēmējdarbības nodokļu un individuālu nodokļu uzlikšanas jomā)[4],

– ņemot vērā 2022. gada 10. marta rezolūciju par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā[5],

– ņemot vērā 2022. gada 4. oktobra rezolūciju par jauno tehnoloģiju ietekmi uz nodokļiem: kriptovalūtas un blokķēdes[6],

– ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas

---

1 https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/economic-analysis-taxation/annual-report-taxation_lv.
2 OV C 132, 24.3.2022., 167. lpp.
3 OV C 342, 6.9.2022., 14. lpp.
4 OV C 347, 9.9.2022., 211. lpp.
5 Eiropas Parlaments, *Ziņojums par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā*, 2022. gada februāris.
6 OV C 132, 14.4.2023., 15. lpp.

(ESAO) 2013. gada 19. jūlija Rīcības plānu par nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu (*BEPS*),

– ņemot vērā Komisijas pētījumus par agresīvas nodokļu plānošanas rādītājiem[1],

– ņemot vērā ESAO/G20 2015. gada oktobra *BEPS* galīgos ziņojumus,

– ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar *BEPS* jautājumiem 2021. gada 8. oktobra paziņojumu *Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy* (Divu pīlāru risinājums ekonomikas digitalizācijas radītajām problēmām nodokļu jomā), kuru 2022. gada 16. decembrī bija apstiprinājuši un kuram bija pievienojušies 137 no 141 Iekļaujošās struktūras dalībnieka,

– ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras 2020. gada 14. oktobrī pieņemtos ziņojumus par pirmā un otrā pīlāra konceptuālajiem plāniem un ESAO 2020. gada 12. oktobra ekonomiskās analīzes un ietekmes izvērtējuma *Tax Challenges Arising from Digitalisation – Economic Impact Assessment* (Digitalizācijas radītie izaicinājumi nodokļu jomā: ekonomiskās ietekmes izvērtējums) rezultātus,

– ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar *BEPS* jautājumiem 2021. gada 20. decembra otrā pīlāra paraugnoteikumus globālas minimālās nodokļa likmes 15 % apmērā ieviešanai valsts līmenī,

– ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar *BEPS* jautājumiem paziņojumu *Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy* (Divu pīlāru risinājums ekonomikas digitalizācijas radītajām problēmām nodokļu jomā), kuru 2021. gada 4. novembrī bija apstiprinājuši un kuram bija pievienojušies 137 no 141 Iekļaujošās struktūras dalībnieka,

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 19. jūnija priekšlikumu Padomes direktīvai par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem (COM(2023)0324),

---

[1] *Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report* (Pētījums par agresīvas nodokļu plānošanas struktūrām un rādītājiem — galīgais ziņojums (darba dokuments par nodokļu uzlikšanu Nr. 61, 2016. gada 27. janvāris)), *The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates* (Nodokļu plānošanas ietekme uz faktiskajām nodokļu likmēm, kas vērstas uz nākotni (darba dokuments par nodokļu uzlikšanu Nr. 64, 2016. gada 25. oktobris)) un *Aggressive tax planning indicators – Final Report* (Agresīvas nodokļu plānošanas rādītāji — galīgais ziņojums (darba dokuments par nodokļu uzlikšanu Nr. 71, 2018. gada 7. marts)).

– ņemot vērā Amerikas Savienoto Valstu 2022. gada 16. augusta Publisko tiesību likumu Nr. 117-169, kas pazīstams kā Inflācijas samazināšanas akts,

– ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

– ņemot vērā Budžeta komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0359/2023),

A. tā kā ES līgumi un it īpaši tajos iekļautais vienprātības noteikums dalībvalstīm garantē tiesības brīvi lemt par savu ekonomikas politiku, sevišķi par nodokļu politiku; tā kā labi funkcionējošs nodokļu režīms ir dalībvalstu interesēs, jo tas nodrošina pienācīgu nodokļu iekasēšanu; tā kā, neraugoties uz to, ka nodokļu politika joprojām galvenokārt ir dalībvalstu atbildības joma, vienotā tirgus darbības nodrošināšanai ir nepieciešama dalībvalstu savstarpēja un ES līmeņa koordinācija un sadarbība nodokļu politikas noteikšanā, lai veicinātu turpmāku vienotā tirgus integrāciju un izvairītos no ekonomikas izkropļojumiem un kaitējošas nodokļu konkurences;

B. tā kā saskaņā ar Līgumiem nodokļu politika ir valstu kompetences joma un tā kā nodokļu suverenitāte ir viens no ES tiesiskās kārtības pamatprincipiem; tā kā Līgumos paredzētā vienprātība būtu jālīdzsvaro ar ļoti augstu dalībvalstu atbildības līmeni un tai ir jāatbilst lojālas sadarbības principam, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktu; tā kā šis primārais tiesiskais regulējums ļauj nodrošināt augsta līmeņa likumdošanas koordināciju un administratīvo sadarbību starp ES dalībvalstīm; tā kā šāda koordinācija un sadarbība ir nepieciešamas, lai saglabātu vienotā tirgus integritāti un godīgu un pārredzamu nodokļu konkurenci;

C. tā kā taisnīga un efektīva nodokļu režīma jēdziens ne vienmēr ir saistīts ar augstāku vispārējo nodokļu uzlikšanas līmeni;

D. tā kā Eiropas iedzīvotāji ar grūtībām savelk galus kopā, tā kā krīze skar ne tikai zemu ienākumu mājsaimniecības, bet aizvien lielākā mērā arī vidussšķiru un tā kā daudzi uzņēmumi saskaras ar dažādām problēmām; tā kā savukārt daudzi citi uzņēmumi, it īpaši enerģētikas nozarē, ir guvuši negaidītu papildu peļņu;

E. tā kā 2021. gada 4. novembrī 137 no 141 ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar *BEPS* jautājumiem dalībnieka bija vienojušies par starptautiskās nodokļu sistēmas reformu, izmantojot divu pīlāru risinājumu no ekonomikas digitalizācijas izrietošajām problēmām, tostarp nosakot daudzpusējā līmenī pieņemtus ierobežojumus peļņas novirzīšanai;

F. tā kā saskaņā ar Komisijas 2022. gada janvāra ziņojumu *Tax compliance costs for SMEs: An update and a complement* (Nodokļu

saistību izpildes izmaksas MVU: atjauninājums un papildinājums) gandrīz visi Eiropas Savienības (ES-27+1) nefinanšu nozares uzņēmumi (99,8 %) pašlaik ir MVU, tā kā MVU nodarbina divas trešdaļas no visiem ES-28 darba ņēmējiem (66,6 %) un tā kā MVU rada tikai nedaudz mazāk par trim piektdaļām (56,8 %) no nefinanšu nozarē radītās pievienotās vērtības;

G. tā kā ar *BEPS* rīcības plānu izdevās ESAO/G20 Iekļaujošajā struktūrā darbam ar *BEPS* jautājumiem, kura apvieno vairāk nekā 139 valstis un jurisdikcijas, panākt vienprātību daudzos jautājumos, kas attiecas uz cīņu pret nodokļu apiešanu un agresīvu nodokļu plānošanu;

H. tā kā agresīva nodokļu plānošana var negatīvi ietekmēt to, kā nodokļu maksātāji ievēro noteikumus par nodokļu saistību izpildi, kā arī uzņēmumu konkurētspēju un nodokļu ieņēmumu stabilitāti; tā kā agresīvai nodokļu plānošanai un kaitējošai nodokļu konkurencei var būt nelabvēlīga ietekme uz vienotā tirgus darbību;

I. tā kā ES parādīja pozitīvu piemēru, transponējot starptautiskās vienošanās direktīvās, kas uzlabo koordināciju un ES cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā, nodokļu apiešanu un agresīvu nodokļu plānošanu; tā kā dalībvalstis nodemonstrēja zināmu dažādības pakāpi ESAO *BEPS* rīcības plāna īstenošanā;

J. tā kā Rīcības kodeksa jautājumu grupa uzņēmējdarbības nodokļu jautājumos ir turpinājusi veikt savu uzdevumu noteikt un ierobežot dalībvalstu īstenotus kaitējošus nodokļu pasākumus; tā kā finanšu ministri 2022. gada 8. novembrī vienojās pastiprināt šo rīcības kodeksu; tā kā daži uzņēmumi, šķiet, ir pielāgojušies jaunajiem nodokļu noteikumiem un spēj izmantot agresīvas nodokļu plānošanas shēmas; tā kā ESAO/G20 dalībvalstis 2015. gadā apstiprināja galīgo *BEPS* paketi starptautiskās nodokļu sistēmas reformai, kuras mērķis ir risināt nodokļu apiešanas problēmu;

K. tā kā vidējā uzņēmumu ienākuma nodokļa pamatlikme ES dalībvalstīs ir samazinājusies no 35 % 1995. gadā līdz 21,2 % 2023. gadā;

L. tā kā 2023. gada jūnijā 143 jurisdikcijas, to skaitā visas ES dalībvalstis, vienojās par starptautiskās nodokļu sistēmas reformu, izmantojot divu pīlāru risinājumu;

M. tā kā juridiski saistošais 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgums paredz pašu resursu ceļveža īstenošanu; tā kā jaunie pašu resursu veidi, kurus Komisija ierosināja 2021. gada decembrī, ir paredzēti, lai segtu daļu no *Next Generation EU* atmaksai nepieciešamajiem līdzekļiem; tā kā 2023. gada jūnijā Komisija ierosināja pašu resursu veidu, kas saistīts ar lielo uzņēmumu sektoru;

N. tā kā nodokļu politikas sadrumstalotība, sarežģītība un neatbilstošā digitalizācija veicina dažādu šķēršļu rašanos vienotajā tirgū

uzņēmumiem, tostarp MVU, darba ņēmējiem, pašnodarbinātām personām un iedzīvotājiem, piemēram, juridisko nenoteiktību, birokrātiju, nodokļu dubultas uzlikšanas risku un grūtības pieprasīt nodokļu atmaksu; tā kā šie šķēršļi kavē pārrobežu saimniecisko darbību vienotajā tirgū; tā kā, lai pārvarētu šos šķēršļus, ir nepieciešama daudzpusēja dalībvalstu sadarbība un dalībvalstīm steidzami jāīsteno digitāli risinājumi, kas uzņēmumiem vienkāršo nodokļu saistību izpildi un samazina tās izmaksas; tā kā politikas sadrumstalotība arī rada risku nodokļu iestādēm, piemēram, nodokļu dubultas neuzlikšanas un arbitrāžas iespējas (nodokļu plānošana); tā kā dažas dalībvalstis ir izstrādājušas shēmas, kuru izmantošanas rezultātā piemērotā nodokļa likme būtu zemāka nekā valsts nominālā likme un kuras var nostādīt MVU konkurences ziņā neizdevīgā stāvoklī;

O. tā kā dalībvalstis turpina zaudēt nodokļu ieņēmumus kaitējošas nodokļu prakses dēļ un tā kā šādi zaudētie ieņēmumi tiek lēsti robežās no 36–37 miljardiem EUR līdz 160–190 miljardiem EUR gadā; tā kā politikas sadrumstalotība nodokļu iestādēm var palielināt izpildes nodrošināšanas izmaksas;

P. tā kā dažu enerģētikas nozares uzņēmumu negaidītajai papildu peļņai tiek piemērota solidaritātes iemaksa;

Q. tā kā ES sociālajā tirgus ekonomikā atbilstošām nodokļu likmēm, kā arī vienkāršiem un skaidriem tiesību aktiem par nodokļiem nevajadzētu izkropļot ekonomikas dalībnieku veikto lēmumu pieņemšanu; tā kā stabilai nodokļu politikai būtu jāveicina darbvietu radīšana un ekonomikas izaugsme un jāuzlabo ES un tās dalībvalstu konkurētspēja;

R. tā kā šāda nodokļu politikas sadrumstalotība ir jāmazina, pastiprinot koordināciju un sadarbību un dalībvalstīm skaidri apņemoties ātri un kompetenti transponēt direktīvas nodokļu uzlikšanas jomā;

S. tā kā lielākā daļa uzņēmumu ienākuma nodokļa režīmu Eiropas Savienībā pieļauj dāsnus procentu maksājumiem piemērotā nodokļa atskaitījumus[1]; tā kā pašu kapitāla finansēšanas izmaksas, kas ietver dividenžu maksājumus, nav iespējams atskaitīt līdzīgā veidā; tā kā uzņēmumi, kas ir atkarīgi no pašu kapitāla finansēšanas, it īpaši jauni un mazi uzņēmumi ar sliktu piekļuvi kredītam, atrodas strukturāli neizdevīgā stāvoklī; tā kā priekšrokas došana parāda finansēšanai rada problemātiskus stimulus uzņemties pārāk lielas parādsaistības; tā kā uzņēmumu pašu kapitālam piemērojamie

---

1 Eiropas Komisija, *Impact assessment accompanying the document proposal for a Council directive on laying down rules on a debt-equity bias reduction and on limiting the deductibility of interest for corporate income tax purposes* (SWD(2022)0145).

atvieglojumi var ietekmēt dalībvalstu nodokļu ieņēmumus un tāpēc tie ir rūpīgi jāizstrādā;

T. tā kā privātiem uzņēmumiem, tostarp MVU, ir būtiska loma sabiedrībā, jo tie ir galvenie darbvietu radītāji; tā kā ar savu darbību tie rada nodarbinātības iespējas miljoniem cilvēku un līdz ar to veicina kopienu, kurās tie darbojas, ekonomisko un sociālo attīstību; tā kā, veicinot konkurenci un inovāciju, privātie uzņēmumi stimulē resursu piešķiršanas efektivitāti, kā rezultātā paaugstinās ražīgums un ekonomikas izaugsme; tā kā privātā uzņēmējdarbība arī rada valstij nodokļu ieņēmumus, ko var izmantot svarīgāko sabiedrisko pakalpojumu finansēšanai; tā kā privātiem uzņēmumiem kā galvenajiem darbvietu radītājiem ir būtiska loma sabiedrības ekonomiskajā un sociālajā attīstībā, jo tie veicina progresu un uzlabo cilvēku dzīves kvalitāti;

U. tā kā Komisija ir nākusi klajā ar priekšlikumu vienotam nodokļu noteikumu kopumam attiecībā uz uzņēmējdarbību Eiropā *Business in Europe: Framework for Income Taxation (BEFIT)* (Uzņēmējdarbība Eiropā: satvars ienākumu nodokļa uzlikšanai (*BEFIT*));

V. tā kā attiecībā uz Komisijas likumdošanas impulsu nodokļu uzlikšanas jomā būtu jāvadās pēc skaidrām prioritātēm, kas saistītas ar cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un nodokļu apiešanu, administratīvās vienkāršošanas veicināšanu, birokrātijas mazināšanu un atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanu, it īpaši MVU,

1. atgādina — lai gan nodokļu politika joprojām ir dalībvalstu atbildības joma, sekmīgai vienotā tirgus darbībai ir nepieciešams sasniegt zināmu sadarbības un saskaņošanas līmeni nodokļu jomā un šī sadarbība un saskaņošana ir jāuzlabo un jāpilnveido; turklāt atzīmē, ka kopēja pieeja nodokļu politikai ir izšķiroši svarīga, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar kaitējošu nodokļu konkurenci, peļņas novirzīšanu un cīņu ar nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas; norāda, ka šādai sadarbībai ir nepieciešama visu dalībvalstu savstarpēja uzticēšanās un patiesa apņemšanās;

2. aicina Komisiju un Padomi palīdzēt uzņēmumiem uzlabot investēšanas klimatu un padarīt uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanu vienkāršāku, ilgtspējīgāku un vērstu uz Eiropas konkurētspējas palielināšanu;

3. uzsver, ka ES dalībvalstis ir pilnībā atbildīgas par pienācīgu nodokļu iekasēšanu un ka tām ir tiesības lemt par savu nodokļu režīmu, vienlaikus ievērojot vienotā tirgus noteikumus un citu dalībvalstu tiesības uzlikt nodokļus; uzsver, ka labi funkcionējošam nodokļu režīmam un valsts nodokļu administrācijai ir būtiska loma nodokļu iekasēšanā un ka liela nozīme ir stabiliem nodokļu ieņēmumiem dalībvalstu budžetā;

4. pieņem zināšanai Komisijas ierosināto tiesību aktu kopumu par

nodokļu vienkāršošanu MVU un *BEFIT*; atzīmē Eiropadomes 2023. gada 23. marta secinājumus, kuros prasīts vienkāršot vispārējo regulatīvo vidi un mazināt administratīvo slogu, un Komisijas 2023. gada 16. marta paziņojumu, kurā uzsvērts, ka ES nodokļu satvaram ir liela nozīme izaugsmes un privāto investīciju atbalstīšanā, it īpaši, likvidējot nodokļu šķēršļus pārrobežu investīcijām, un ka ES, pildot savu lomu nodokļu politikas jomā, cenšas likvidēt izkropļojumus, nodrošināt labu vienotā tirgus darbību un novērst tā sadrumstalotību; uzsver nepieciešamību ES līmenī pieņemt labi izstrādātus risinājumus — ņemot vērā katras dalībvalsts nodokļu režīmu — un neradīt papildu, nesamērīgu un nevajadzīgu slogu uzņēmumiem, it īpaši MVU;

5. uzsver, ka ir ļoti svarīgi cīnīties pret agresīvu nodokļu plānošanu[1] un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, vienlaikus veicinot fiskālo taisnīgumu, pārredzamību un noteiktību; vērš uzmanību uz to, ka izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanas un agresīvas nodokļu plānošanas problēmas risināšana nodrošinās papildu nodokļu ieņēmumus, kas palīdzēs valstu valdībām saglabāt nodokļus tādā līmenī, kas veicina ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi un ES fiskālo pievilcīgumu un konkurētspēju;

6. aicina Komisiju atgādināt dalībvalstīm par ieteikumu īstenošanu saistībā ar Eiropas pusgadu un valstu atveseļošanas un noturības plānu izvērtēšanu attiecībā uz agresīvu nodokļu plānošanu;

7. atzīst darbības, ko ES veikusi, lai apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu, atbilstoši starptautiskajām norisēm ESAO/G20 līmenī; atzīmē daudzo nodokļu direktīvu pieņemšanu kopš 2011. gada, kuras rezultātā uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšana Eiropas Savienībā ir kļuvusi taisnīgāka, vienkāršāka un efektīvāka un ir palielinājies Eiropas Savienībā uzņēmumiem noteikto nodokļu saistību izpildes pienākumu skaits[2]; norāda, ka minēto direktīvu sniegtajam labumam vajadzētu būt lielākam nekā to īstenošanas izmaksām un ka uzņēmumiem, it īpaši MVU, Eiropas Savienībā noteiktajiem nodokļu saistību izpildes pienākumiem un attiecīgajām izmaksām vajadzētu būt samērīgiem; tomēr norāda arī uz to, ka Padomē tika aizturēta vairāku direktīvu priekšlikumu, piemēram, par finanšu darījuma nodokli, KUINB un KKUINB, apspriešana; šajā sakarā uzsver, ka Parlaments 2018. gadā pieņēma kopēju nostāju par Direktīvu par kopējo konsolidēto

---

1 ESAO, *Aggressive Tax Planning*.

2 Sk. it īpaši Nodokļu apiešanas novēršanas direktīvas (*ATAD I* un *ATAD II*), grozījumus direktīvās par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (*DAC 1* līdz *DAC 7*), pārskatīto Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīvu, Direktīvu par strīdu izšķiršanu ES, Direktīvu par publisku pārskatu sniegšanu par katru valsti un Otrā pīlāra direktīvu.

uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi[1];

8. pauž nožēlu par to, ka atsevišķos gadījumos dalībvalstis ir īstenojušas un piemērojušas nodokļu direktīvas atšķirīgā veidā, kas var apdraudēt vienotā tirgus pienācīgu darbību un izraisīt nodokļa bāzu saskaņotības trūkumu, lielāku birokrātiju un augstākas atbilstības nodrošināšanas izmaksas; aicina dalībvalstis nodrošināt nodokļu direktīvu pilnīgu transponēšanu un direktīvā noteikto nodomu īstenošanu; šajā sakarā pauž nožēlu par to, ka valstu nodokļu režīmi, nodokļu administrācijas un atšķirības valsts pārvaldē kopumā ietekmē atbilstības nodrošināšanas slogu, it īpaši MVU, jo tiem nākas saskarties ar līdz pat 27 dažādiem nodokļu režīmiem, kā Komisija to konstatēja 2022. gada janvārī; aicina Komisiju sniegt dalībvalstīm konsekventus, taisnīgus un skaidrus ieteikumus par direktīvu transponēšanu, kā arī par to īstenošanas efektīvu nodrošināšanu; aicina dalībvalstis un Eiropas Komisiju pēc iespējas labāk izmantot esošos ES forumus, lai nodrošinātu nodokļu jomā pieņemto ES tiesību aktu saskaņotu īstenošanu dalībvalstīs;

9. vērš uzmanību uz to, ka nodokļu vide, it īpaši attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanu, ietekmē investēšanas lēmumus un tāpēc ir viens no faktoriem, kas ietekmē darbvietu radīšanu, ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un konkurētspēju;

Atbilstības nodrošināšanas sloga mazināšana ES uzņēmumiem, it īpaši MVU

10. atzīmē, ka saskaņā ar Komisijas aplēsēm nodokļu saistību izpildes izmaksas lieliem daudznacionāliem uzņēmumiem ir aptuveni 2 % no samaksātajiem nodokļiem, savukārt MVU — aptuveni 30 % no samaksātajiem nodokļiem; pauž nožēlu par to, ka dažas dalībvalstis ir izstrādājušas nodokļu shēmas, kas pieļauj būtiskas atšķirības daudznacionāliem uzņēmumiem un MVU piemērotajā režīmā, tādējādi nostādot MVU konkurences ziņā neizdevīgā stāvoklī; atgādina, ka MVU ir galvenais ekonomiskās izaugsmes un darbvietu radīšanas virzītājspēks; aicina Eiropas Komisiju izstrādāt nodokļu politikas tādā veidā, lai tās būtu viegli īstenojamas mazākiem uzņēmumiem, pazeminot tiem sedzamās izmaksas un samazinot tiem tiesību aktos paredzētos administratīvos pienākumus;

11. aicina Komisiju veikt ES mēroga pētījumu par nodokļu saistību izpildes izmaksu līmeni katrā valstī atsevišķi un identificētā scenārija vispārēju izvērtēšanu; turklāt aicina Komisiju, ņemot vērā minētās izvērtēšanas rezultātus, nākt klajā ar iniciatīvu, lai pievērstos augstajām atbilstības nodrošināšanas izmaksām un uzlabotu sadarbību nolūkā mazināt administratīvo slogu;

12. konstatē, ka vienotajā tirgū pārrobežu darbības darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem joprojām ir administratīvi sarežģītas no nodokļu

---

[1] Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0087.

un sociālā nodrošinājuma perspektīvas; turklāt konstatē, ka šo problēmu ir saasinājušas lielākas iespējas izmantot tāldarba režīmu;

13. aicina Komisiju nākt klajā ar vispārēju izvērtējumu attiecībā uz darbībām, kas uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanas jomā veiktas kopš 2011. gada, un publicēt pamatīgu ietekmes izvērtējumu attiecībā uz labākajām iespējām, kā atvieglot administratīvo slogu uzņēmumiem, it īpaši MVU, kartēt visas atšķirības transponēšanā ES, noteikt jomas, kurās ir nepieciešama vienkāršošana, un nodrošināt, ka uzņēmumiem, kas jau izjūt zināmu spriedzi, tiek noteikts saprātīgs grafiks politiku īstenošanai; vērš uzmanību uz Eiropadomes 2023. gada 22. martā formulēto prasību Komisijai veikt konkurētspējas pārbaudi attiecībā uz visiem jaunajiem tiesību aktu priekšlikumiem, un uzsver, ka jebkura jauna priekšlikuma iesniegšanai nepieciešamības gadījumā jāveicina vienotā tirgus raita darbība, integritāte un vienlīdzīgi konkurences apstākļi un tas nedrīkst radīt nesamērīgu slogu uzņēmumiem; aicina Komisiju jaunajos tiesību aktu priekšlikumos par nodokļu uzlikšanu ņemt vērā arī saderību ar dažās dalībvalstīs jau ieviestajiem risinājumiem (to skaitā digitāliem risinājumiem), kas palīdz mazināt slogu uzņēmumiem;

14. pieņem zināšanai 2022. gada 9. maija Konferences par Eiropas nākotni iznākumu un priekšlikumus par ES konkurētspējas palielināšanu un vienotā tirgus turpmāku padziļināšanu, lai panāktu zināmu nodokļu politikas saskaņošanas un koordinēšanas līmeni dalībvalstīs nolūkā novērst izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu, vienlaikus atbalstot uzņēmumu veiksmīgu saimniecisko darbību; gaida Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas 2022. gada 19. oktobrī paziņoto priekšlikumu ES tiesību aktos ieviest standarta konkurētspējas pārbaudi; norāda, ka jaunu nodokļu jomas tiesību aktu izstrādē būtu jāņem vērā ES ekonomikas konkurētspējas saglabāšana; sagaida, ka, raugoties, lai tiktu saglabāta konkurētspēja, pilnībā tiks ievēroti pašreizējie ES darba un sociālie standarti;

15. atzinīgi vērtē plānu *REPowerEU* un tā prioritātes un aicina dalībvalstis apsvērt iespēju tajā integrēt nodokļu pasākumus, lai paātrinātu līdzekļu izlietošanu, uzlabotu konkurētspēju un palīdzētu MVU, citiem uzņēmumiem un rūpniecības nozarei kopumā īstenot šīs programmas mērķus to grozītajos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos, kā to ierosinājusi Komisija;

16. pieņem zināšanai atjaunotās debates par nodokļu stimuliem, kuras sekoja Otrā pīlāra paraugnoteikumu — ar ko garantē minimālās faktiskās uzņēmumu ienākuma nodokļa likmes noteikšanu 15 % līmenī — pieņemšanai un kā reakcija uz ASV Inflācijas samazināšanas aktu; aicina Komisiju analizēt eksperimentu ar nodokļu kredītiem, it īpaši saistībā ar pārskatīto ES valsts atbalsta satvaru; tomēr atzīmē, ka visi lēmumi būtu jāpieņem koordinēti, lai

saglabātu vienotā tirgus darbību, saskaņā ar konkurences tiesībām un nepieļaujot starptautisku subsīdiju konkurenci; uzsver, ka nodokļu stimulu mērķim vajadzētu būt reālu investīciju piesaistīšanai, ņemot vērā bažas par sabiedrības novecošanos, pienācīga darba un sociālos standartus un zaļo un digitālo pārkārtošanos;

17. atzīmē, ka dalībvalstis var apsvērt iespēju īstenot kapitālā veiktu investīciju izmaksu pilnas atskaitīšanas politiku un noteikumus par kapitāla izmaksu atskaitīšanu no peļņas, kas apliekama ar nodokli, padarīt par pastāvīgiem, lai uzlabotu reālās investīcijas, it īpaši investīcijas pētniecībā un attīstībā, un veicinātu klimata jomā izvirzīto mērķu īstenošanu, kā arī uzlabotu Eiropas konkurētspēju; uzskata, ka kapitālā veikto investīciju izmaksu pilnai atskaitīšanai ir nepieciešama koordinēta īstenošana, rūpīgi izstrādāts plāns un pienācīga administratīvā rūpība, lai nepieļautu, ka tā kļūst par nepamatotas nodokļu subsidēšanas un nodokļu režīma ļaunprātīgas izmantošanas līdzekli; tādēļ uzskata, ka šādai politikai būtu jāiet roku rokā ar regulāru uzraudzību un netiešās ietekmes analīzi;

18. ņemot vērā augsto inflācijas līmeni, aicina dalībvalstis atvieglot uzņēmumiem, it īpaši MVU, uzlikto slogu, piemēram, izmantojot pagaidu nodokļu pasākumus, lai mazinātu enerģijas izmaksu pieaugumu, un izmantot papildu ieņēmumus, kas gūti, pateicoties augstākām enerģijas cenām, lai sniegtu tiešu un netiešu mērķorientētu atbalstu vismazāk aizsargātajiem iedzīvotājiem un vidusšķirai un lai atvieglotu slogu krīzes smagi skartajiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem, it īpaši MVU;

Otrā pīlāra vienošanās

19. atzinīgi vērtē to, ka ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras ietvaros tika panākta vienošanās par divu pīlāru risinājumu nodokļu uzlikšanas tiesību piešķiršanas jomā un minimālās faktiskās nodokļu likmes piemērošanu 15 % apmērā daudznacionālu uzņēmumu globālajai peļņai, un to, ka tika pieņemta Divu pīlāru direktīva, ar ko starptautisko vienošanos transponē ES tiesību aktos; aicina Komisiju ziņot Parlamentam par trešās valstīs panākto progresu 2. pīlāra vienošanās ratificēšanā;

20. konstatē, ka papildus nepieciešamībai pārvarēt tādas problēmas, kā nestabila uzņēmējdarbības vide un pieaugošs skaits ES nodokļu direktīvu, uzņēmumiem nākas koncentrēt savus finanšu līdzekļus un cilvēkresursus otrā pīlāra noteikumu piemērošanai un turpmāku ESAO norādījumu un atsevišķu dalībvalstu turpmākas interpretācijas ievērošanai; pieņem zināšanai tiesību aktu kopumu par nodokļu vienkāršošanu MVU, *BEFIT* un transfertcenu noteikšanu, ar ko Komisija nāca klajā 2023. gada 12. septembrī; ar nepacietību gaida sarunu par dažādajiem dosjē sākšanos un otrā pīlāra noteikumu efektivitātes un ietekmes izvērtēšanu, it īpaši saistībā ar cerētajiem mērķiem, izmaksu un ieguvumu analīzi, cīņu pret izvairīšanos no

nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanu un kaitējošu nodokļu konkurenci un lielākiem nodokļu ieņēmumiem;

21. konstatē, ka pirmā un otrā pīlāra noteikumi ir piemērojami tikai daudznacionāliem uzņēmumiem, kuru apgrozījums pārsniedz noteiktās robežvērtības — attiecīgi 20 miljardus EUR un rentabilitāti — 10 % un 750 miljonus EUR; atzīmē, ka līdz ar to lielākā daļa uzņēmumu, it īpaši MVU, neietilpst šīs vienošanās darbības jomā; pieņem zināšanai Komisijas centienus *BEFIT* ieviešanā balstīties uz starptautisko 2. pīlāra vienošanos un ES Otrā pīlāra direktīvu;

22. saprot, ka ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras ietvaros panāktā vienošanās bija iecerēta kā pakete, kuras mērķis ir nodrošināt, ka abi pīlāri stājas spēkā vienlaicīgi; pieņem zināšanai ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras 2023. gada 11. jūlija noslēguma paziņojumu par divu pīlāru risinājumu ekonomikas digitalizācijas radītajām problēmām nodokļu jomā; pauž nožēlu par pirmā un otrā pīlāra atšķirīgo spēkā stāšanās laiku; pienācīgi ņem vērā starptautisko scenāriju pirmā pīlāra direktīvas un otrā pīlāra direktīvas transponēšanai;

23. pieņem zināšanai neseno Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu, kuras mērķis ir 2022. gadā paplašināt tās darbības jomu; aicina Komisiju, dalībvalstis un Rīcības kodeksa jautājumu grupu nākt klajā ar iepriekšējo reformu izvērtējumu; atgādina savu 2021. gada 7. oktobra nostāju, saskaņā ar kuru minētajā izvērtējumā būtu jāiekļauj nodokļu pasākumi, kas izraisa zemu nodokļu uzlikšanas līmeni, atbilstoši 2. pīlāram;

24. pieņem zināšanai to, ka Komisija apsver iespēju ieviest jaunu pašu resursu veidu, kas balstītos uz *BEFIT* satvaru, tiklīdz tas būs pieņemts, saskaņā ar 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (Iestāžu nolīgums)[1]; atgādina — ja pirmā pīlāra īstenošana aizkavēsies ilgāk par pašreizējo pilnvaru termiņu, Komisija ir apņēmusies nākt klajā ar digitālo nodevu; pieņem zināšanai Komisijas atkārtoti pausto apliecinājumu, ka *BEFIT* ir svarīga arī no pašu resursu perspektīvas;

25. atgādina, ka Parlaments jau vairākkārt, tostarp nesen pieņemtajā rezolūcijā par pašu resursiem: jauns aizsākums ES finansēm, jauns aizsākums Eiropai[2], ir paudis atbalstu jauniem pašu resursiem, kas saistīti ar uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanu, piemēram ar kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KKUINB),

---

1 OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.
2 Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0195.

un — pavisam nesen — uz otro pīlāru balstītiem pašu resursiem ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar *BEPS* jautājumiem kontekstā; turklāt atgādina savu prasību ieviest ES mēroga finanšu darījuma nodokli (FDN) un apsvērt iespēju ieviest akcīzes nodokli par lielu uzņēmumu veiktu akciju atpirkšanu, kā ierosināts ASV Inflācijas samazināšanas aktā, un kopēju standartizētu satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā;

26. vērš uzmanību uz to, ka labi izstrādātiem jauniem pašu resursu veidiem, kas balstās uz uzņēmumu ienākuma nodokli, pilnībā jāatbilst mērķim panākt vienkāršotu nodokļu režīmu un ka tie var veicināt fiskālo taisnīgumu; aicina Komisiju identificēt sinerģiju starp nodokļu noteikumu modernizāciju un potenciāliem uz nodokļiem balstītiem pašu resursiem;

27. pieņem zināšanai Komisijas priekšlikumu par pārejas perioda uz statistiku balstītu pašu resursu veidu, kas būtu saistīts ar uzņēmumu sektoru un ko varētu izmantot līdz iespējamai ar *BEFIT* saistīta pašu resursu veida ieviešanai; uzskata, ka šādam saskaņoti iecerētam pašu resursu veidam būtu jāmotivē dalībvalstis paātrināt sarunas par *BEFIT*;

28. atkārtoti aicina dalībvalstis pēc iespējas drīzāk pieņemt jaunos pašu resursu veidus, kas paredzēti, lai segtu *NextGenerationEU* (*NGEU*) aizņēmumu izmaksu atmaksāšanai nepieciešamos līdzekļus un pietiekamā apmērā finansētu savas politikas un prioritātes;

Virzība uz koordinētāku un vienkāršāku uzņēmumu ienākuma nodokļa režīmu (*BEFIT*)

29. pieņem zināšanai to, ka *BEFIT* un MVU paredzētu atvieglojumu pakete nodokļu jomā ir savstarpēji papildinoši un to abu mērķis ir veicināt vienkāršošanu uzņēmumu labā; aicina Komisiju ierosināt pasākumus, lai palīdzētu visām dalībvalstīm virzīties uz vienkāršotu, efektīvu un konkurētspējīgu nodokļu režīmu nolūkā mazināt administratīvo slogu uzņēmumiem, it īpaši MVU; atzīst, ka nodokļu atmaksas procedūru, atskaitījumu un tiesvedības vienkāršošana arī ir risinājumi, kā mazināt administratīvo slogu, it īpaši MVU; šajā sakarā atzīmē Komisijas 2023. gada jūnija priekšlikumu par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem (*FASTER*), kura mērķis ir veicināt pārrobežu investēšanu un palīdzēt novērst nodokļu ļaunprātīgu izmantošanu, šajā nolūkā reformējot ienākumu izcelsmes vietā ieturamā nodokļa procedūras, un prasa to ātri pieņemt un īstenot;

30. atzīmē, ka kopš 1997. gada Rīcības kodekss attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem ir bijis ES galvenais instruments, kā novērst kaitējošu nodokļu konkurenci starp uzņēmumiem; uzsver, ka šajā satvarā dalībvalstīm būtu no jauna jāizskata, jāgroza vai jāatceļ

savi nodokļu pasākumi, kas rada kaitējošu nodokļu konkurenci, un jāatturas no jaunu šāda veida pasākumu ieviešanas nākotnē; šajā sakarā atzinīgi vērtē Padomes 2022. gada 8. novembra secinājumus par Rīcības kodeksa attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem reformu attiecībā uz to nodokļu pasākumu darbības jomu, kuri ir rūpīgi pārbaudāmi, kad tiek izskatīti kaitējošas nodokļu prakses gadījumi Eiropas Savienībā; aicina Rīcības kodeksa jautājumu grupu uzņēmējdarbības nodokļu jautājumos pilnībā izmantot savu pārskatīto pilnvarojumu;

31. aicina Padomi bez turpmākas kavēšanās turpināt sarunas par priekšlikumu "*UNSHELL*"; atgādina Komisijas sākotnējo nodomu un Parlamenta 2023. gada 17. janvāra nostāju[1];

32. ar nepacietību gaida *BEFIT* un *HOT* (MVU paredzēta galvenā biroja nodokļu sistēma) cerēto ietekmi uz uzņēmumu ienākuma nodokļa režīmu tiesiskā regulējuma sarežģītības mazināšanu, tādējādi palīdzot piesaistīt tiešās ārvalstu investīcijas, uzlabojot ES konkurētspēju un līdz ar to mazinot risku, ka uzņēmumi savu darbību pārcels uz valstīm ārpus ES; atzīmē Komisijas paziņojumu par uzņēmējdarbības nodokļiem 21. gadsimtā, kurā apgalvots, ka "[v]ienotas uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmas neesība vienotajā tirgū kavē konkurētspēju" un "rada nelabvēlīgus konkurences apstākļus salīdzinājumā ar trešo valstu tirgiem"; atgādina, ka vienkāršāks regulējums arī mazina agresīvas nodokļu plānošanas iespējas;

33. atzīmē Komisijas *BEFIT* priekšlikumu, kura mērķis ir izstrādāt jaunu un vienotu ES noteikumu kopumu par uzņēmumu ienākuma nodokli un kopēju nodokļu bāzi uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanai; šajā sakarā aicina Komisiju nodrošināt, ka jaunais priekšlikums sniedz uzņēmumiem skaidrību un paredzamību un atvieglo pārrobežu saimniecisko darbību; uzsver, ka jebkādu šādu priekšlikumu izstrādē ir jāņem vērā globālā līmenī panāktās vienošanās un notiekošās diskusijas, kas aizsargā ES intereses; atkārtoti norāda, ka vienošanās par uzņēmumu ienākuma nodokļa satvaru ir visefektīvākās tad, ja tās panāk globālā līmenī;

34. saprot, ka *BEFIT* iniciatīva ir iespēja risināt ar nodokļu saistību izpildi saistīto izmaksu jautājumu un mazināt administratīvo slogu, vienlaikus palīdzot līdz minimumam samazināt agresīvu nodokļu plānošanu un veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus MVU; uzskata, ka tādu nepilnību novēršanai, kuras ļauj izvairīties no nodokļu maksāšanas, apiet nodokļus un veikt krāpnieciskas darbības, vajadzētu būt ietvertai likumdošanas iniciatīvās nodokļu uzlikšanas jomā; atzīmē, ka tāpēc ir nepieciešams pastāvīgs darbs pie uzņēmumu ienākuma nodokļa satvara, lai veiktu attiecīgus

---

1 Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0004.

pielāgojumus;

35. atgādina savu uzskatu, ka *BEFIT* iniciatīva būtu jāatbalsta ar politisku procesu, lai veidotu politisku atbalstu pārmaiņām; pieņem zināšanai pārskatīto ietekmes izvērtēšanas ziņojumu, kurā paskaidrota pieredze, kas gūta no iepriekšējām iniciatīvām uzņēmumu ienākuma nodokļa jomā, un pievienota saikne ar ESAO divu pīlāru pieeju;

36. atzinīgi vērtē iecerētos *BEFIT* mērķus, kuri norādīti Komisijas aicinājumā sniegt atsauksmes ietekmes izvērtējumam, lai palielinātu uzņēmumu noturību, mazinot nodokļu noteikumu sarežģītību, ko rada atšķirības valstu nodokļu noteikumos, un nodokļu saistību izpildes izmaksas, ar kurām saskaras ES uzņēmumi, kas veic pārrobežu darbību, likvidētu šķēršļus pārrobežu investēšanai un padarītu vienoto tirgu pievilcīgāku starptautiskām investīcijām, radītu vidi, kas veicina taisnīgu un ilgtspējīgu izaugsmi, sagatavojot apstākļus administratīvai vienkāršošanai, un nodrošinātu ilgtspējīgus nodokļu ieņēmumus dalībvalstu budžetā, kuri ir īpaši svarīgi, ņemot vērā pašreizējo sarežģīto ekonomisko situāciju un risināmās sociālās problēmas; uzskata, ka vienota nodokļu noteikumu kopuma īstenošana var palīdzēt mazināt iespējas īstenot kaitējošu nodokļu konkurenci un nodokļu apiešanu starp dalībvalstīm, vienlaikus vienkāršojot noteikumus par uzņēmumu ienākuma nodokli ES;

37. uzsver nodokļu administrāciju būtisko lomu *BEFIT* reformas īstenošanā; iesaka piešķirt pietiekamus līdzekļus, tostarp mācībām, gan no dalībvalstu budžeta, gan, izmantojot nākotnes *FISCALIS* programmu;

38. atgādina, ka iepriekšējos Savienības mēģinājumos izstrādāt vienotu noteikumu kopumu tika ņemti vērā šādi trīs faktori: darbs, aktīvi un pārdošana; pieņem zināšanai Komisijas apņemšanos pārejas noteikuma visaptverošas pārskatīšanas ietvaros izvērtēt iespējamu grozījuma veikšanu, lai ieviestu uz formulu balstītu piešķīrumu *BEFIT* nodokļu bāzei;

39. atzīmē, ka uzņēmumiem, kas darbojas visā ES, ir jāsaskaras ar atšķirīgiem tiesību aktiem nodokļu jomā un dažādām nodokļu iestādēm; vērš uzmanību uz ideju izveidot vienas pieturas aģentūru, kura ļautu iesniegt vienu konsolidētu nodokļu deklarāciju, kas varētu būt veids, kā mazināt administratīvo slogu un līdz minimumam samazināt nodokļu šķēršļus vienotā tirgus darbībai; šajā sakarā aicina dalībvalstis pastiprināt centienus, lai ieviestu nodokļu maksātājiem izdevīgu elektroniskas iesniegšanas sistēmu; aicina Komisiju izvērtēt, vai vienas pieturas aģentūras ieviešanai ir nepieciešama uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes turpmāka saskaņošana un formulas noteikšana taisnīgai un efektīvai nodokļu uzlikšanas tiesību sadalei starp dalībvalstīm; aicina Komisiju izvērtēt, vai vienas pieturas aģentūru būtu iespējams testēt attiecībā uz

uzņēmumu grupām, kas darbojas vienotajā tirgū un piemēro otrā pīlāra noteikumus, un kā pēcpasākumu vēlākā stadijā iekļaut jaunos *BEFIT* noteikumus; šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas 2023. gada 16. marta paziņojumu (COM(2023)0162), kurā vērsta uzmanība uz vienas pieturas aģentūru lietderīgumu šķēršļu likvidēšanā;

40. uzskata, ka visiem ļoti lielajiem uzņēmumiem, kas darbojas ES, būtu jāietilpst nākotnes *BEFIT* priekšlikuma darbības jomā; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek apmierinātas MVU īpašās prasības, saglabājot *BEFIT* fakultatīvu attiecībā uz MVU, it īpaši tiem, kas neveic pārrobežu darbību; tomēr atzinīgi vērtē jebkuru priekšlikumu, kas ļauj mazākiem uzņēmumiem paļauties uz brīvprātīgi piemērojamu, vienkāršotu un saskaņotu uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanas satvaru;

41. uzsver, ka priekšrokas došana parāda, nevis kapitāla finansēšanai uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanā, kas pieļauj dāsnus nodokļu atskaitījumus attiecībā uz procentu maksājumiem — tajā pašā laikā pašu kapitāla finansēšanas izmaksas nav iespējams atskaitīt līdzīgā veidā —, izceļ to, ka uzņēmumi, kuri paļaujas uz pašu kapitāla finansēšanu un kuri bieži vien ir jaunāki un mazāki uzņēmumi, kam ir sliktāka piekļuve kredītam, atrodas strukturāli neizdevīgā stāvoklī; pieņem zināšanai to, ka iepriekš uzņēmumu pašu kapitālam piemērotie nodokļu atbrīvojumi ir tikuši ļaunprātīgi izmantoti, veicot nelikumīgas darbības; pieņem zināšanai Komisijas 2022. gada 11. maija priekšlikumu, kurā aplūkota priekšrokas došanas parāda, nevis pašu kapitāla finansēšanai kā veids, kā veicināt finansējuma rašanu kapitāla tirgos, nevis tas, kā likvidēt stimulus parāda finansēšanai, vienlaikus atzīstot dalībvalstu lemšanas tiesības nodokļu uzlikšanas jautājumos un Padomes 2022. gada 6. decembra lēmumu apturēt priekšlikuma izskatīšanu; aicina Padomi no jauna izvērtēt sarunas par šo priekšlikumu un, iespējams, atsākt tās ar Komisijas palīdzību; atbalsta stingru pret nodokļu apiešanu vērstu noteikumu, tostarp 5. pantā paredzēto noteikumu, iekļaušanu minētajā Komisijas priekšlikumā un šajā sakarā aicina dalībvalstis garantēt augsta līmeņa aizsardzību pret nodokļu bāzes samazināšanu;

42. uzskata, ka noteiktība nodokļu jomā būtu lielāka, ja dalībvalstīm būtu vienota izpratne par to, kādas nodokļu iniciatīvas nav kropļojošas; aicina Komisiju izvērtēt “patentlodziņa” režīma un citu intelektuālā īpašuma režīmu efektivitāti saskaņā ar jauno saiknes pieeju, kas noteikta *BEPS* rīcības plāna 5. darbībā par kaitējošu nodokļu praksi;

43. aicina Komisiju un dalībvalstis ievērojami palielināt pētniecības, attīstības un inovācijas budžetu, lai koordinētā veidā sasniegtu mērķi — 3 % no ES IKP; vērš uzmanību uz to, ka mērķorientēti nodokļu stimuli, ko privātai pētniecībai un attīstībai piemēro fiskāli atbildīgā veidā (piemēram, izmantojot nodokļu kredītu, palielinātas ar nodokli neapliekamās summas vai pielāgotu amortizācijas grafiku), var

palīdzēt palielināt privātos izdevumus šiem mērķiem, kam bieži vien var būt labvēlīga ārējā ietekme; uzsver, ka būtu jāveic šādas labvēlīgas ārējās ietekmes regulāra analīze un tā būtu jāpielāgo vai jāatceļ, ja šie stimuli nesniedz plānotos rezultātus; pieņem zināšanai izvērtējumu, saskaņā ar kuru šādi stimuli sniedz lielāku labumu MVU, ja tie balstās uz izdevumiem[1]; vērš uzmanību uz to, ka šādiem nodokļu stimuliem ir stingri jāatbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem un ES vispārējām politiskajām prioritātēm; atgādina, ka saskaņā ar Eiropas Investīciju bankas 2022./2023. gada pārskatu par investīcijām uzņēmumu izdevumi pētniecībai un attīstībai 2020. gadā bija tikai 1,5 % no ES IKP salīdzinājumā ar 2,6 % ASV un Japānā; atzīmē, ka šis trūkums varētu mazināt ES ilgtermiņa konkurētspēju; šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas 2023. gada 16. marta paziņojumu, kurā dalībvalstis tiek mudinātas sniegt atbalstu pētniecības un inovācijas darbībām; aicina Komisiju nākt klajā ar izvērtējumu attiecībā uz efektīvākajiem un izvirzīto mērķu sasniegšanai piemērotākajiem nodokļu stimuliem, kas paredzēti privātai pētniecībai un attīstībai;

44. aicina Komisiju veikt jauno tehnoloģiju izmantošanas ietekmes izvērtēšanu, lai uzlabotu ar nodokļiem saistīto administratīvo procedūru ātrumu, efektivitāti, drošumu, pārredzamību un noturību; saprot, ka Komisija, ņemot vērā šo ietekmes izvērtējumu, var nākt klajā ar priekšlikumu uzlabot sadarbību starp nodokļu iestādēm, izmantojot konstatēto labāko praksi, kā rezultātā tiktu radīta uzņēmējdarbībai labvēlīga vide, kurā būtu mazāk birokrātijas, zemākas atbilstības nodrošināšanas izmaksas un mazāks administratīvais slogs;

°

° °

45. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

---

[1] Nodokļu jautājumu apakškomiteja, uzklausīšana par tematu "Nodokļu stimulu un atbrīvojumu loma saistībā ar uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanas reformu un Eiropas valstu ekonomikas konkurētspējas veicināšanā", 2022. gada 11. jūlijs.